

ANTI-
EMPERYALİST
ANTI-
OLİGARŞİK

CEPHE

THKC/HDÖ

MERKEZ YAYIN ORGANI

YIL: 21 1991/1

Kararnamesi

Kapitalizm ve
Kömür Madenleri

Paranın Dini

SATILIK KENT:

KARS

MARKS:

Ölüm Cezası

ÖLENLER DÖVÜŞEREK ÖLDÜLER

Mahir ve On'lar

Cemgil

Manga

Özdoğan

Cevahir

Gezmiş

İnan

Aslan

Kaypakkaya

Doğan

Karamollaoğlu

Düvenci

Aydemir

Yıldırım

Kurban

Holding Generalleri

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ CEPHESİ

HALKIN
DEVİRİMCİ
ÖNCÜLERİ

CEPHE, THKC/HDÖ
Genel Yönetim ve
Askeri Harekât Komitesi'nin
bir yayınıdır. 1991

KARARNAMESİ

NAZİLER ve SS

Almanca SCHUTZSTAFFEL olan SS'ler, Nazi Partisi'nin siyah üniformalarıyla ünlü, seçilmiş elemanlarından oluşan birliğidir.

Nisan 1925'de Hitler'in kişisel korumasıyla görevli küçük bir birlik olarak kuruldu. 1929 yılında SS'nin başına, ünlü Nazi kasabası **Himmler** getirildi. SS'e alınacak adaylar, toplumun hangi kesiminden geldiklerine bakılmaksızın, fiziksel kusursuzluk ve ırksal saflık ölçütlerine göre değerlendirilerek örgüte alınıyordu.

Parlak siyah üniformalarıyla ve şimşeğe benzetilmiş S harfleri ile kurukafalar SS'lerin simgeleriydi.

SS'lerin birinci görevleri, polislik ve ırk sorunlarıyla ilgiliydi. Bu görevi ünlü GESTAPO yerine getirmekteydi.

SS'lerin ikinci görevi ise, Hitler'in özel koruması ve toplama kamplarının yönetimi idi. "Kuru-kafa Birlikleri", Alman ırkına zarar verdiklerine karar verilenlerin imhasını yerine getiriyordu. Bu amaçla kurulmuş olan insan yakma fırınlarının yönetimi bunlara aitti. SS üyelerine, insanların acı çekmesi karşısında soğukkanlı olmak ve başka ırklardan ve uluslardan nefret etmek öğretilirdi.

SS'lerin asıl "düşmanları" komünistler, Partizanlar, Sovyet Kızıl Ordusu tutsakları, Polonyalı Milliyetçiler, çingeneler ve Yahudilerdi.

413, 424 ve 425 sayılı kanun hükmündeki kararnamelerin getirdiği "sansür" ve "sürgün" uygulamaları, sonuçta, Hitler faşizminin uygulamalarıyla benzerlik gösterdiğinden, "sansür ve sürgün" kararnamesi yerine **SS Kararnamesi** denilmektedir.

10 Nisan 1990 günü çıkartılan 413 sayılı kanun hükmündeki kararnameyle, yeni bir dönem başlamıştır. içeriği ve amaçları yüzünden, kısaca **SS Kararnamesi** olarak adlandırılan bu kararname, daha sonra yapılan değişiklikler sonucunda, bugün kullanılan haline getirilmiştir.

1990 yılına girerken, solda, genel olarak, demokratik hak ve özgürlüklerde, revizyonistlerin istediği türden bir gelişmenin olabileceği umutları yayılmışken, Mart ayından itibaren "anarşi ve terör" demagojisiyle, oligarşik devlet aygıtının açık zor uygulamalarını "yasallaştırması" gündeme gelmiştir. İşte bu "yasallaştırma" faaliyeti, sivil yönetim altında siyasal zorun açık biçimde yürütülmesinden başka bir şey değildir. Bugünkü evrede, yönetimin askerleştirilmesi, bölgesel planda gerçekleştirilmekte ve ülke bütününde ise, sivil yönetimin "yassallığı" çerçevesinde daha örtük olarak sürdürülmektedir.

Bu durumun, ülke çapında yönetimin askerleştirilmesine yönelik yönelmeyeceği, toplumsal ve siyasal muhalefetin mücadelesine bağlıdır. **SS Kararnamesi** ile, sınırlandırılmış ölçekte, ülke çapında açık siyasal zor uygulamalarının kapısı aralanmıştır. Ama bunun gelişimi, doğrudan doğruya, süreçteki güçler tarafından belirlenecektir.

Bugün, oligarşi, sivil-yasal görünüm altında ve sınırlandırılmış bir Kürt sorunu temelinde açık siyasal zora, bölgesel olarak başvurarak işin içinden sıyrılmak istemektedir. Eğer bunu başaracak olursa, kendilerinin gereksinme duydukları birkaç yıllık zamanı kazanmış olacaklardır.

Devrimin eşitsiz gelişme eğilimi, bölgeler arası eşitsiz gelişim olarak, aynı zamanda, karşı-devrimin taktikleri için de bir temel oluşturabilmektedir. Nasıl ki, bir bölgede yapılan devrimci silahlı eylemler, diğer bölgelerde de etki yaratıyorsa, aynı şekilde, oligarşinin açık siyasal zorunun bölgesel uygulaması da, ülke çapında, yani diğer bölgelerde, belli bir etki yaratmak durumundadır. Bu bağlamda, **SS Kararnamesi** ile ülke çapında bir kitle pasifikasyonu yaratılmaya çalışılmaktadır.

12 Eylül sonrasında devrimci örgütlerin dağıtılması ve kitle bağlarının kopması, bir yandan legal ağırlıklı faaliyetlerle aşılma-ya başlanmışken, diğer yandan kitlelerin kendiliğinden mücadelesi yükselmeye başlamıştır. Bu bağlamda Özellikle 1989 Nisan ayında ortaya çıkan işçi eylemleri ve 1990 Mart ayında meydana gelen Cizre-Nusaybin olayları, devrimci örgütlerin, örgütlenme ve kitle bağlarına bağlı olmaksızın gerçekleşmiştir. Bu durum, oligarşinin önüne kitle pasifikasyonunu yeniden koymuştur. Özellikle 1990'un Nisan ve Eylül aylarında yoğunlaşması beklenen olaylar (toplu sözleşmeler ve 1 Mayıs) pasifikasyonun bu dönemde gerçekleştirilmesini zorunlu kılmıştır.

Bu bağlamda, kitle pasifikasyonu, geçmiş dönemlerden farklı olarak, ağırlık ve esas açısından kadro pasifikasyonu temelinde yürütülmektedir. Zaten solun dağınıklığı ve sağa kayış ortamında, bunun böyle olması son derece doğaldır. Ancak silahlı devrimci örgütlere yönelek olarak sürdürülecek karşı hareketler de, bu pasifikasyonun bir parçası durumundadır. **SS Kararnamesi**yle birlikte ortaya atılan "silaha silahla karşılık verme" olarak formüle edilen yan, silahlı devrimci örgütlere yönelik ağır saldırıların temelini oluşturmaya yöneliktir. Ancak burada özel bir yere sahip olan yan, bu ortam içinde ve bu ortamın havasıyla, silahlı devrimci örgütlerin "eylemsiz" hale getirilmeleridir. Bir başka deyişle, kitle pasifikasyonu, silahlı devrimci örgütlerin, isterse öznal eksiklikler nedeniyle olsun, "eylemsizlikleri" temelinde sağlanmak istenmektedir. Bunun anlamı ise, silahlı devrimci mücadelenin kitleler gözünde "meşruiyeti"ni yitirmesini sağlamak ve bu yolla kitleleri oligarşik yönetimin kendi yasallığı içinde hareket etmeye yöneltmektir.

SS Kararnamesi ile, kendi yasallığını ve yasal çerçevesini istediği gibi değiştirebileceğini ortaya koyan oligarşik yönetim, kitleleri içine çekmeye çalıştığı kendi "yasallığının" da, demokratik hak ve özgürlüklerle uzaktan yakından ilgisi olmadığını göstermektedir.

Öte yandan, Türkiye oligarşisi, uluslararası planda sürekli olarak yeni sorunlarla karşı karşıya bulunmaktadır ve Doğu-Avrupa'daki gelişmelerden sonra eski askeri-stratejik konumunu yitirmenin getirdiği zorlamalara muhatap olmaktadır. Bu düzeyde devlet yönetiminin içte sertleşmesi ile uluslararası alanda daha katı ve sert tutum içinde bulunabileceğinin mesajları verilmek istenmektedir. Yitirilen askeri-stratejik konum karşısında, askeri gücünü kullanmak durumunda olan oligarşinin, artan oranda bu gücünü göstermesi zorunlu olmaktadır. Ancak, dış alanlarda bu gücü gösteremeyeceği için, içte, bu gücünü en açık ve sert biçimde kullanarak uluslararası sorunların çözümünde kendi konumunu korumak istemektedir. Su sorunundan, İran islam hareketine, Kıbrıs sorunundan Batı-Trakya olaylarına kadar bir dizi sorun karşısında oligarşinin fazla seçenekleri bulunmamaktadır. Uzlaşıcı-diyalogla sorunların çözümü, hemen hemen tüm sorunlarda mevcut konumunu yitirmekten başka bir sonuç vermeyeceğini tespit eden oligarşi, tek seçenek olarak Orta-Doğunun en güçlü ordusuna sahip olma kozunu kullanmak durumundadır. Bu kozun, dış eylemlerle kullanılmaması ortamında, içsel kullanımdan yararlanmak esas alınmıştır. NATO'nun artan oranda askeri bir pakt olmaktan çıkartılarak siyasal bir kurum haline getirilmesi eğilimleri içinde, oligarşinin yapabileceği hiçbir şey bulunmamaktadır. Daha düne kadar, askeri güç ilişkileri için-

de uluslararası ilişkileri ve konumunu koruyan ve bu bağlamda "caydırıcı" olan oligarşik yönetimin, böyle bir gelişme karşısında yalnız kalması gündemdedir. Hemen her konuda emperyalist ülkeler tarafından "sıkıştırılmakta" dır. Ermeni sorunu açısından Amerikan emperyalizminin tutumu yanında, Almanya'nın 1990 başından itibaren Kürt sorunu ve AT bağlamında geliştirdiği karşıt tutumlar, oligarşik yönetimi zor durumda bırakmaktadır.

İşte, uluslararası gelişmeler karşısında, giderek eski jeo-politik konumunu yitiren Türkiye'nin, bu gerileme karşısında silahlı gücünü bir koz olarak kullanması, içteki gelişmelerde boyutlarını belirleyecektir. Doğu-Avrupa'da "demokrasi"nin gelişmesinden söz ederek, ülkede de bir gelişme olmasını isteyen küçük-burjuva aydınları karşısında oligarşinin "terör" demagojisine başvurması ve bu amaçla şeriatçı akımların gelişmesini öne çıkarması, aynı zamanda, bu kesimlerin yedeklenmesinin ya da en azından tarafsızlaştırılmasının temelini oluşturmaktadır. Küçük-burjuvazinin sağ ve orta kesimlerine yönelik bu tutum, sol kesimine yönelik tehditlerle birlikte gündeme getirilerek, aralarında kurulabilecek olası ittifakları engellemeye de hizmet etmek durumundadır. Özellikle kent küçük-burjuvazisinin sürekli enflasyon koşullarındaki memnuniyetsizliklerinin artan oranda belirginleşmeye ve giderek oligarşinin etkisinden uzaklaşmaya başlamaları, kaçınılmaz olarak bu kesimlerin de pasifikasyonunu önemli kılmaktadır. Bunlara karşı kullanılan en temel unsur, laiklik karşıtı hareketler ve silahlı devrimci mücadeledir. ("Anarşi ve terör demagojisi")

Öte yandan, küçük üreticilerin enflasyon karşısında artan mülksüzleşmeleri ve buna bağlı olarak kendiliğinden tepkilerinin açığa çıkması gündemdedir. Bu kesimlere yönelik olan devlet sübvansiyonlarının kaldırılması karşısında duyulan tepkiler, giderek devletten bir kopuş durumu yaratmaktadır. Oligarşinin içinde bulunduğu ekonomik buhran ise, bu kesimlere daha fazla ekonomik taviz verilmesini olanaksız kılmaktadır. Bu bağlamda belirlenmiş olan strateji, bu kesimlerin artan mülksüzleşmelerinin sağlanması doğrultusundadır. T.Özal'ın dilinden ifade edildiği biçimiyle, Türkiye'de tarımsal nüfusun on yıl içinde %20'lere düşürülmesi hedeflenmektedir.

Küçük üreticilerin mülksüzleştirilmelerinin, kendi akışı içinde sürmesi ve tarımsal nüfusun sürekli azaltılması stratejisi, kaçınılmaz olarak, bu kesimin artan tepkisine yol açacaktır. Bu tepkileri pasifize etmek için, beldelerin ilçe yapılması, ya da köylerin belediyelikler haline getirilmesi dışında kullanılacak bir olanakları bulunmamaktadır. Büyük kentlere göçün bu tür uygulamalarla engellenmeye çalışılması, kaçınılmaz olarak kırsal alanlarda çelişkilerin, özellikle devlet düzeyinde

somutlaşan çatışmaların gelişmesine yol açacaktır. Bu nedenle, kendi "yasallığı" içinde oligarşinin siyasal zorunu kırsal alanlarda maddeleştirilmesi sürekli gündemdedir.

İşçi sınıfı ise, 12 Eylül sonrasında karşılaştığı büyük baskılar ve reel ücretlerdeki büyük gerilemeler karşısında sürdürdükleri suskunluklarını, legal olanakların genişletilmesi temelinde sona erdirmektedirler. Her toplu sözleşme, neredeyse son on yılın bir **hesaplaşması** haline dönüşmekte ve istenilen ücret artışları yitirilenleri karşılar boyutlarda ortaya çıkmaktadır. İşçilere verebilecekleri ücret artışları, enflasyonist politikaların sürekli kılınması temelinde geri alınmaktadır. Özellikle kamu kuruluşlarında çalışan işçilerin toplu sözleşmelerinde, çatışmanın devlet ve hükümette bulunan ANAP ile bir çatışma haline dönüşmesi, işçi hareketinin siyasallaşmasının bir ifadesi olmaktadır.

İşte bu ilişki ve çelişkiler içinde, Şubat 1990'dan beri süregelen siyasal kargaşa, **SS Kararnamesi** ile bir yöne evrilmiştir. Bu yön, Kürt sorunu temelinde açık askeri zorun kullanılması ve bu kullanımın temelinde ülke çapında bir "tehdit" unsurunun ortaya çıkmasıdır.

Bu yöndeki çabalar, Nisan başlarına kadar belli oranda etkili olmuş ve SHP ile DYP, kaçınılmaz bir biçimde, etkisizleştirilmiştir. Daha sonraki günlerde "Parlamentonun devre dışı bırakıldığı" tespitlerinin gerçekliği budur. Hemen her düzeyde "askeri yönetim gelir" tehditleriyle, düzenin kendi iç muhalefeti pasifize edilmektedir. Özellikle olağanüstü hal uygulamasının bulunduğu yörelerde yoğunlaşmış olan ve kendilerini belli oranda RP içinde ifade eden küçük esnaf ve Anadolu ticaret burjuvazisinin orta kesimleri, laiklik temelinde tehdit edilirken, uygulamaya sokulan **SS Kararnamesi**yle açık askeri zorun hedefi olarak gösterilmektedir. Bu konuda ne denli başarılı olacakları, doğrudan uygulamanın gelişmesine ve kaçınılmaz olarak bu kesimlere yönelmesine bağlı bulunmaktadır.

nılmaz olarak bu kesimlere yönelmesine bağlı bulunmaktadır.

Tüm bu gelişmeler ve olgular göstermiştir ki, bugün ülke çapında, sözcüğün geniş anlamında bir "psikolojik savaş" sürdürülmektedir. Bu savaşın ana unsuru, mücadele eden ya da düzen içinde muhalefet eden kesimlerin, ilk planda açık zor uygulamalarına başvurmaksızın, kendi kendilerini pasifize etmeleridir. **SS Kararnamesi**, asıl olarak buna yöneliktir. Örneğin sol-legal dergilerin tek tek kapatılması ya da toplatılması yerine, bunların basımının matbaalar tarafından engellenmesi amaçlanmaktadır. Aynı şekilde, "sürgün" uygulamasında, bireylerin "gönüllü olarak" bölgeyi terk etmeleri ya da çeşitli yasal hareketler içinde bulunmalarının istemsel olarak durdurulması "teşvik" edilmektedir. Bu şekilde davrananlara devletin "iş bulma", "para yardımında bulunma" taahhütleri ilk planda yer almaktadır. Aynı şekilde, Kürt köy ve mezraların boşaltılması gündeme alınmış, ancak bunun "açık" zor kullanarak değil, köylülerin kendi "istemleriyle" gerçekleştirilmesi öngörülmüştür. Böylece bir kısım bölgeler "gönüllü" olarak boşaltılabilecek ve bunlara karşı tepkiler, "kendileri istediler" demagojisiyle etkisiz kılınacaktır. Tabii bu uygulama sınırlı bir yere sahiptir. Amaç, bu "gönüllülüğü" göstermeyenlerin "zorla" boşaltılmaları için "meşru" bir zeminin sağlanmasıdır.

Bugün **SS Kararnamesi** temelinde "yaygara, gözdağı ve demagoji" ile kitle pasifikasyonu sağlanmak istenmektedir. Dolayısıyla, bir yandan **açık askeri zor** uygulamasından belli süre için kaçınılırken, diğer yandan açık askeri zor uygulaması meşrulaştırılmak istenmektedir.

Bugün, yerine getirilmesi gereken en temel görev, her şeyden önce bu oyunun bozulmasıdır. Bu bozma eylemi, bir yandan uygulamanın teşhir edilmesi iken, diğer yandan silahlı eylem temelinde oligarşinin zaman kazanmasını engellemek durumunda olmalıdır.

ONLAR Kİ
 TOPRAKTA KARINCA,
 SUDA BALIK,
 HAVADA KUŞ KADAR
 ÇOKTURLAR;

 KORKAK,
 CESUR,
 CAHİL,
 HAKİM
 VE ÇOCUKTURLAR
 VE KAHREDEN
 YARATAN Kİ ONLARDIR,
 DESTANIMIZDA YALNIZ ONLARIN MACERALARI VARDIR.

ONLAR Kİ UYUP HAINİN İĞVASINA
 SANCAKLARINI ELDEN YERE DÜŞÜRÜRLER
 VE DÜŞMANI MEYDANDA KOYUP
 KAÇARLAR EVLERİNE
 VE ONLAR Kİ BİR NİCE MÜRTEDE HANÇER ÜŞÜRÜRLER
 VE YEŞİL BİR AĞAÇ GİBİ GÜLEN
 VE MERASİMSİZ AĞLAYAN
 VE ANA AVRAT KÜFREDEN Kİ ONLARDIR,
 DESTANIMIZDA YALNIZ ONLARIN MACERALARI VARDIR:

DEMİR,
 KÖMÜR
 VE ŞEKER
 VE KIRMIZI BAKIR
 VE MENSUCAT
 VE SEVDA VE ZULÜM VE HAYAT
 VE BİLCÜMLE SANAYİ KOLLARININ
 VE GÖKYÜZÜ
 VE SAHRA
 VE MAVİ OKYANUS
 VE KEDERLİ NEHİR YOLLARININ
 SÜRÜLMÜŞ TOPRAĞIN VE ŞEHİRLERİN BAHTI
 BİR ŞAFAK VAKTİ DEĞİŞMİŞ OLUR,
 BİR ŞAFAK VAKTİ KARANLIĞIN KENARINDAN
 ONLAR AĞIR ELLERİNİ TOPRAĞA BASIP
 DOĞRULDUKLARI ZAMAN.

EN BİLGİN AYNALARA
 EN RENKLİ ŞEKİLLERİ AKSETTİREN ONLARDIR.
 ASIRLARDIR ONLAR YENDİ, ONLAR YENİLDİ.
 ÇOK SÖZLER EDİLDİ ONLARA DAİR
 VE ONLAR İÇİN:
 ZİNCİRLERİNDEN BAŞKA KAYBEDECEK ŞEYLERİ YOKTUR,
 DENİLDİ.

Kapitalizm ve Kömür Madenleri

Türkiye'de her yıl yüzlerce işçi, iş kazaları olarak adlandırılan olaylarda ölmekte ya da yaralanmaktadır. Binlerce işçi sakat kalırken, yaşamlarını yitiren işçiler sadece istatistiklerde yer alan basit birer rakam haline gelmektedirler. Şubat 1990'da Yeni-Çelttek'te meydana gelen "kaza" sonucunda yaşamlarını yitiren 66 maden işçisinin 58'inin cesetleri bile çıkartılamamıştır. Gazetelere yansıyan "iş kazaları", her zaman Yeni-çelttek olayı gibi geniş ölçüde yer de alamamaktadır. Örneğin 1983 yılında Zonguldak-Kandilli'de meydana gelen grizu patlaması sonucunda 103 maden işçisi yaşamını yitirmesine rağmen, basında yer almamıştır. Çünkü 12 Eylül faşist generalleri bu haberin geniş ölçüde yazılmasını "tehlikeli ve sakıncalı" bulmuşlardır.

Ülkemizde, 1981-86 yılları arasında hergün, ortalama 415 "iş kazası" meydana gelmiştir. Yaklaşık 100 "iş kazası"ndan birisi ölümlü sonuçlanmıştır. "Kazaların" dağılımında %18 ile inşaat sektörü birinci sırayı alırken, %11 ile metal sanayi ikinci sırada ve %9.8 ile kömür madenleri üçüncü sırayı almaktadır.

"İş kazaları"nda kömür madenleri üçüncü sırayı almasına rağmen, ölümlerde ilk sırada yer almaktadır. Kömür madenlerinde ölüm olayları, grizu patlaması, göçük ya da su baskını gibi olaylar sonucu meydana gelmektedir. Son elli yılda meydana gelen büyük grizu patlamaları sonucu meydana gelen ölüm olaylarının dökümü şöyledir:

Yıl	Yer	Ölü Sayısı
1942	Kandilli	40
1947	Kozlu	47
1955	Gelik	55
1960	Kozlu	22
1965	Çelttek	72
1967	Kandilli	17
1972	Kozlu	23
1983	Kandilli	103
1990	Yeni-Çelttek	66

Bütün bunlar, büyük grizu patlamasına ilişkin sayılardır. Bunların yanında, "küçük" sayılan grizu patlamalarında, yangın, su baskını, göçük olaylarında ölenlerin tam sayısı bilinmemektedir. Zonguldak kömür madenlerinde son 40 yılda meydana gelen olaylarda 3912 maden işçisi yaşamını yitirmiş ve 305. 000 yaralanma olayı meydana gelmiştir.

Bunların nedenleri vardır. Zaman içinde artarak gelişen ölüm olaylarının nedenlerini görmeden önce, bundan yaklaşık olarak 150 yıl önce, İngiltere'de yayınlanmış olan bir raporu aktarmak istiyoruz:

"Kömür ocağı sahipleri ve işletmecileri arasında rekabet altında ... en gözle görülür fizik güçlükleri yenmek için, gerekli olanın dışında hiçbir harcama yapılmaz; ve genellikle yapılacak iş için gerekli olan dan çok daha fazla bulunan kömür işçileri arasında rekabet nedeniyle, çevrelerindeki tarım işçilerinden biraz yüksek bir ücret karşılığında, bunlar büyük tehlikelere ve çok zararlı etkilere seve seve katlanırlar ve bu iş ayrıca onlara çocuklarını karlı bir şekilde kullanma olanağı da verir. Bu çifte rekabet ... ocakların büyük bir kısmının en yetersiz drenaj ve havalandırma ile işletilmelerini sağlamaya tamamen yetmemektedir. Çoğu kez kuyular kötü açılmış, kötü donatılmış ve mühendisler yetersizdir; galeriler ve yollar kötü açılmış ve yapılmıştır; bunlar, can kaybına, vücut ve sağlığın bozulmasına yol açar; bunlara ait istatistikler korkunç bir manzara ortaya koyarlar."

Karl Marks'ın, bundan 130 yıl önce yayınladığı ünlü yapıtı **Kapital**'de yer verdiği bu rapor ile ülkemizdeki maden ocaklarının durumu arasında büyük benzerlikler bulunmaktadır.

Kendilerini geçindirecek kadar ürün alamadıkları topraklarından koparak madenlerde çalışmaya başlayan köylüler, zaman içinde çalışma koşullarının getirdiği "yeni bir dünya" ile yüz yüze

gelmektedirler. İlk kez gerçek anlamda işçi olmanın getirdiği sorunlarla, işverenlerin kârlarını artırmak için, onların yaşamlarını hiçe saymasının getirdiği sömürü koşullarıyla yüz yüze kalırlar. Ama tarımdan sağlanan gelirden az çok yüksek gelir sağlayan ücretler karşısında, elverişsiz ocaklarda (ya da başka sanayi kuruluşlarında) çalışmak durumundadırlar. Yaygın işsizlikle birleşen tarıma göre daha yüksek gelir sağlama durumu, yaşam pahasına bir çalışmanın sürdürülmesinin nedeni olur çıkar.

Siyasal özgürlüklerin olmadığı bir ülkede, yani bizim gibi bir ülkede, tarımdan kopup gelenlerin proleter sosyalist siyasal bilince ulaştırılması da güç olmaktadır. Gerçekler anlatılamamakta, anlatmaya çabalayanlar ağır hapis ve ölüm cezalarına çarptırılmaktadır. Böylece işçiler arasında bir "takdiri ilahi" sürüp gitmektedir.

Kömür madenlerinde bu durum daha da kötüdür. Meydana gelen "iş kazaları", onlar için "tevekkül" ile karşılanması gereken olaylardır. Galeri girişlerine yazılan dini sözler, sanki onların bu kötü ve ağır çalışma koşullarında çalışmalarını kaçınılmazmışçasına kömür işçilerinin hergün karşısına çıkar:

**"BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM"
"EVVEL TEDBİR-SONRA TEVEKKÜL"**

Tümüyle maden mühendisliğinin uzmanlık alanına giren ve bu uzmanlıklarla çözümlenebilen sorunlar, doğrudan kömür işçisinin "kendisine" ve sonra "allah'a" bırakılmıştır. Ve işverenler (isterse kollektif kapitalist olan devlet olsun) bir kez daha işçileri sömürebilmek için "başkalarından" yardım almaktadırlar. Oysa hepsinin arkasında **kâr, daha fazla kâr** sağlama isteği yatmaktadır.

Kapitalizm koşullarında işçilerin nasıl sömürdüklerini ayrıntılı bir biçimde tahlil eden **Marks**, kapitalistin ya da kapitalist devletin var olduğu üretim biçiminin bir özelliğini şöyle belirtir:

"Kapitalist üretim biçimi, genellikle bütün pintiliğine karşın, kendi insan malzemesi konusunda çok hovardadır."

Kapitalistler ya da işletme yöneticileri kârlarını artırmak için pek çok konuda "tasarruf" peşinde koşarlar. Son on yılda ülkemizde de sık sık duyulan "enerji tasarrufu" bunlardan birisidir. Diğer bir tasarruf konusu da, üretim artıklarından yararlanmaktır. Ama hepsinden önemlisi, çalışma koşullarında, **işçinin sırtından** yapılan tasarruflardır. Bunların en yaygın olarak gerçekleştirildiği yerler kömür madenleridir.

"Nasıl ki, emeğin birleşik hale gelmesi ve elbirliği, makinelerin geniş ölçüde kullanılmalarına, üretim araçlarının yoğunlaşmasına ve ekonomik olarak kullanılmalarına yol açıyorsa, aynı şekilde, kitleler

halinde, kapalı yerlerde ve sağlık gereksinmelerinden çok, üretimin işine gelen koşullar altında bu birarada çalışmadır ki; işte bu kitle halinde bir ve aynı işyerinde yoğunlaşmadır ki, bir yandan kapitalist için büyük bir kar kaynağının, öte yandan da daha kısa çalışma saatleri ve özel önlemlerle karşılanmadığı takdirde, işçilerin yaşam ve sağlıklarının hovardaca harcanmasının nedenini oluşturur." (K. Marks: *Kapital*)

Bu konu öylesine basittir ki, yeni bir işçi bile, bu durumu, kısa sürede görebilmektedir.

Bilindiği gibi, kapitalistler, işverenler açısından, asıl olan kârdır. Ancak onların üzerinde durdukları nokta, kârlarının miktarı değil, yatırdıkları sermayelerine oranıdır. **Kâr oranı**, yatırılan sermaye üzerinden elde edilen bir çeşit sermayenin verimliliğidir. İşçiyi daha çok çalıştırarak, daha verimli hale getirmek peşinde koşan sermaye sahibi, bu amaçla düzenlediği "hizmet içi eğitim" çalışmalarını verimliliği artırmak peşindedir. Aynı şekilde, kapitalist açısından sermayenin de verimliliği önemlidir. Her zaman kapitalistler, yatırdıkları sermayelerinin **en yüksek kârı getirmesi** peşindedirler. Bir başka deyişle, onlar, sermayelerini en yüksek kâr oranı olan işlere yatırmak durumundadırlar. Sermaye ise, kendi dillerinde, sabit ve döner sermaye bölümlerinden oluşur. Ve bunların miktarındaki her azalış, işçilerin sömürü oranı sabit kaldığı sürece kâr-oranının yükselmesine neden olur.

İşte, kapitalistin dilinde **sabit sermaye**, binalardır, donanımdır, alet-edevattır. Kömür madenlerinde, gerek gelişmiş teknolojik araçlarla, gerekse maden mühendisliği verileriyle, madenlerin güvenli hale getirilmesi için yapılacak harcamalar, kapitalistler için, sabit sermaye yatırımlarıdır. Ve bu yatırımlar, doğrudan üretken yatırımlar olarak kabul edilmediği için, kapitalistlere göre, kâr oranını düşüren "gereksiz" harcamalar olarak değerlendirilir. Kömür madenlerinde galerilerin daha güvenli olarak açılması, yolların mühendisliğin son bulgularına göre yeniden inşa edilmesi gibi, grizunun gelişmiş aygıtlarla tespit edilmesi gibi, doğrudan işçilerin daha güvenli ve sağlıklı koşullarda çalışmalarını belirleyen yatırımlar, "masraf" ya da "maliyet" olarak kapitalistlerin kâr oranlarını düşüren yatırımlar olarak kabul edilir. Bu alanlarda ne kadar az harcama yapılırsa, yani ne kadar az sermaye bu işe ayrılırsa, kâr oranı, o oranda yükselecektir.

Yeni-Çelttek'de meydana gelen ölümlerden sonra günlük basında bir uzman şöyle demektedir: "...işçi güvenliği, kazaya karşı önlem almak üzere yapılacak yatırımlar için, maliyet kaygısından söz açılmaz. Politik büyüklerimiz sürekli Türkiye'nin çağ atladığından söz ediyorlar. Çağdaş dün-

yada, işçinin can güvenliği, kazaya karşı alınacak önlemler için maliyet hesaba katılmaz." Uzman, bir yandan kapitalist dünyada işçinin can güvenliğinin nasıl bir "maliyet" hesabı içinde ele alındığını vurgularken, öte yandan, onun "çağdaş dünya"sının **kapitalist dünya** olduğunu söyleyememiştir. Ve tüm çarpıklıklar da, işte bu dünyadan kaynaklanmaktadır.

Ülkemiz, emperyalist-kapitalizmin sömürüsü altında olan geri-bıraktırmış bir ülkedir. Bu yüzden, pek çok durumda, ucuz emek gücü herşeyin önüne geçmektedir. Emperyalist sömürünün gereği olduğu kadar, işbirlikçi-teknelci burjuvazinin yaşayabilmesi için de işçi ücretlerinin düşük tutulması ve işçilerin kapitalistlere maliyetinin en aza indirilmesi gerekmektedir.

Tüm bunlar arasında kömür madenlerinin özel bir yeri vardır. Sanayi devriminden günümüze kadar en ucuz enerji kaynağı kömür olagelmıştır. Bugün kömürle çalışan elektrik santrallerinden, buhar kazanlarına kadar pek çok alanda kullanımını sürdürülen bu enerji kaynağı, teknolojik gelişmelere bağlı olarak yeni ve ucuz enerji kaynaklarının ortaya çıkmasına rağmen, önemini yitirmemiştir. Özellikle demir-çelik sanayisine sürekli bir girdi olan kömür cevheri, ülkemizde asıl olarak devlet eliyle işletilmektedir. (TKİ yanında, bazı bölgelerde özel kişi ve şirketlerin işlettiği kömür ocakları da bulunmaktadır. Ama üretimin asıl ağırlığı devlet kuruluşlarındadır.) Yıllardır devlet tarafından işletilen kömür ocakları sanayiciler için ucuz girdi sağlamaktadır. Özellikle demir-çelik fabrikalarında kullanılan kömür, işbirlikçi-burjuvazi için yaşamsal öneme sahiptir. Örneğin bir buzdolabı ya da "yerli" oto üretiminde, bu ürünlerin, kömür sayesinde ucuza kullanılması olanaklı olmaktadır.

Gerek demir-çelik üretimini, gerekse kömür madenlerini denetiminde tutan devlet kuruluşları olunca, siyasal iktidar başlı başına önem kazanmaktadır. "Yönetenler", bu sayede, kapitalistlere ucuz kaynak sağlamaktadırlar.

Kömür işçilerinin yıllardır yaşamlarını tehlikeye atarak çikardıkları kömürlerin, kapitalistlere daha

fazla kâr sağlamak için kullanılması, aynı zamanda, "iş kazaları"nda yaşamlarını yitiren işçilerin gerçek sorumlularının kimler olduğunu da göstermektedir.

Maden işçilerinin en basit iş güvenliğine sahip olmadan çalıştırılmalarının sorumlusu kapitalistlerdir, onların siyasal yöneticileridir.

Bu gerçeklerin gizlenmesi için, her yol denenmiştir ve denenmektedir. Özellikle Zonguldak kömür havzası ve çevre ilçeleri, bu açıdan özel bir yere sahiptir. Madenlerde çalışan 40. 000 kömür işçisi ve Ereğli ile Karabük demir-çelik fabrikalarında çalışan 10. 000'e yakın işçisiyle, bu bölge olağanüstü boyutta önem kazanmıştır.

1960 sonrasında hareketlenen maden işçileri, çeşitli "iş kazaları" sonrasında çeşitli direnişler, mitingler düzenlemişlerdir. 1965 Kozlu olaylarında jandarma ve polislerce kurşunlanmışlar, toprak üstünde yeni yaşamlar yitirmişlerdir. Bunlara rağmen, oligarşik yönetim, 12 Mart sonrasında sıkıyönetim ilan etmekten geri durmamıştır.

Oligarşik yönetimin işçilerin direnişini azaltmak için kullandığı diğer yöntem de, Zonguldak maden işçilerini "bağımsız" yerel bir sendika içinde toplamak olmuştur. Politik alanda etkinlik kurmaktan uzak tutulan maden işçileri, bu yolla, güçlü bir sendikal hareket oluşturmaktan da uzak tutulmaktadır.

Maden işçileri, tüm işçi sınıfı içinde grev silahını en etkili bir biçimde kullanabilecek en önemli kesimi oluştururlar. Bunun bilincinde olan egemen sınıflar ve politik yöneticiler, onların bilinçlenip örgütlenmesini her yolu kullanarak engellemek peşindedirler.

Tüm bunlar karşısında, maden işçileri, kendi güçlerinin bilincinde olarak, her yerde, kendi komitelerini kurarak, kendi sorunlarına sahip çıkmalıdır. Bu sahip çıkış, aynı zamanda, siyasal iktidara yönelik olacak ve ülkenin geleceğini belirleyecektir. Güvenlikli ve sağlıklı bir iş koşullarının yaratılmasının yolu da buradan geçmektedir. Üretenlerin yönetenler olması için, görev, örgütlenmek ve buna dayanarak mücadele etmektir.

Paranın Dini

1980 yılının 24 Ocak günü ilan edilen yeni ekonomik kararlar sonrasında gerçekleşen 12 Eylül askeri darbesiyle, zenginlerin daha da zenginleştiği yeni bir dönem başlamıştır. Bu dönemde, işbirlikçi-teknelci burjuvazinin önde gelen isimlerinden Sabancılar'ın, Koç'ların kârlarını birkaç misline çıkardıkları, artık bir sır değildir. Bu durum, günlük gazetelerde sık sık yer almaktadır. Ancak aynı yerlerde pek adından bahsedilmeyen, kimi zaman sadece piyasadaki ürünlerinin adıyla tanınan pek çok şirket sahibi de kârlarını birkaç misline çıkarmışlardır.

24 Ocak Kararlarıyla, ülkemizde sömürüyü yoğunlaştıran ve sömürücü sınıflar arasında belli bir düzenlemeye giden emperyalizm, bu girişimleri sırasında, kimi orta sermaye sahiplerini iflaslarla karşı karşıya bırakmıştır. Özellikle büyük teknelci şirketlerin faaliyette bulunduğu alanlarda küçük ve orta ölçekli işletmelerin iflasları, istenilen bir durum olarak 24 Ocak Kararları'nda öngörülmüştür. Ancak, emperyalist tekellerin ve onların yerli işbirlikçilerinin faaliyette bulunmadığı ya da sınırlı oranda faaliyet gösterdikleri alanlarda farklı gelişmeler olmuştur.

Bankaları denetimlerinde tutan işbirlikçi-teknelci burjuvazi, bu yolla, kimi sermaye sahiplerini kendi disiplini altında tutarken, kimilerini tasfiye edebilmektedir. Ama 1980 dünya kapitalist ekonomisinin buhranı koşullarında, kimi burjuvaların kendi finansmanlarını kendilerinin bulmaları teşvik edilmiş, yer yer bu girişimler karşısında "sessiz" kalmayı yeğlemişler ve hatta zaman zaman bunları el altından desteklemişlerdir.

Ülkemizde emperyalizme bağımlı, çarpık bir kapitalizmin egemen olması karşısında sürekli olarak gerileyen ve giderek mülksüzleşen küçük ve orta-sermaye sahiplerinin bir kısmı, teknelci burjuvazinin sıradan bir acentası, dağıtıcısı ya da bayisi haline gelirken; diğer bir kısmı, faaliyette buldukları alanların teknelci burjuvazinin faaliyet alanı olmamasından yararlanarak, kendilerini bu alanda **tekelleştirmeye** çalışmışlardır. Bunların işbirlikçi-teknelci burjuvaziyle olan ilişkileri, son tahlilde, tekelleşmemelerinden kaynaklanmak-

tadır ve dolayısıyla siyasal iktidar üzerindeki etkinliklerinin azalmasıyla keskinleşmektedir.

1980 öncesinin tekelleşmemiş sermaye çevreleri, emperyalizme bağımlı olarak gelişen teknelci burjuvazi karşısında, güçlerini korumak için, politik alanda etkinlik kurmaya çalışıyorlardı. Özellikle Milli Selamet Partisi (MSP) çevresinde yürütülen siyasal faaliyetler, koalisyon hükümetlerinde yer alarak, bu kesimlerin belli oranda devlet olanaklarından yararlanmalarını sağlamıştır. MSP'nin, MC hükümetlerinde yer alması ve bu hükümetlerde, özellikle "Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı"nı elinde bulundurması, bu kesimlerin çıkarlarının bir ifadesidir. Erbakan'ın sürekli olarak sözünü ettiği "milli sanayi" demagojisinin arkasında yatan temel çıkar, bu tekelleşmemiş sermayenin çıkarıdır.

Milli Selamet Partisi, 12 Mart 1971 dönemi sonrasında teknelci burjuvazinin siyasal alandaki egemenliğine bir tepki olarak kurulmuştur. Anti-teknelci ve anti-faizci tutumu, aslında, tekellere ve faize karşı olduğundan değil, temsil ettiği orta-sermaye kesimlerinin işbirlikçi-teknelci burjuvaziye mali yönden bağımlı olmasından dolayıdır. Parasal kaynakları elinde tutan teknelci burjuvazinin, istediği kesimleri yüksek faizlerle iflas ettirebilme gücüne sahip olması, aynı zamanda, MSP'nin ağızdan anti-faizci bir slogan ortaya atılmasını getirmektedir. Bu orta-sermaye kesimleri, güçlenebilmek için düşük faizli kredilere gereksinim duymaktadır. Politik bir **silah** olarak "din" ile birlikte, köylülüğün gelişen emperyalist-kapitalist üretim ilişkileri karşısında yoksullaşmalarının getirdiği tepkileri, tekelleşmemiş burjuvazinin çıkarlarının gerçekleştirilmesi için kitlesel bir güç olarak kullanmak-tadır.

Bu durum sadece ülkemize özgü değildir. Tüm geri-bıraktırmış ülkelerde, yukardan aşağıya gelişen kapitalizm, hemen hemen benzer durumlar ortaya çıkarmaktadır. Emperyalizmin ülkelere ilk girdiği sırada, egemen sınıf olan toprak ağaları ve tefeci tüccar kesimleri, zaman içinde işbirlikçi-burjuvazinin gelişmesine ve güçlenmesine paralel olarak zayıflamakta ve siyasal iktidarı yitirmekte-

dir. Kapitalizmin gelişmesi, bir yandan bu kesimleri ekonomik ve siyasal olarak zayıflatırken, diğer yandan köylüleri hızla yoksullaştırmaktadır. İlk dönemde, yukardan aşağıya gelişen kapitalizmin yeni tüketim malları karşısında eski egemen sınıflardan kopan köylülük, tekeli burjuvazinin etkinliğine girmektedir. Ülkemizde 1950-60 döneminde DP'nin yükselişinin arkasında bu durum yatmaktadır.

Ancak gelişen çarpık kapitalizm, kentlerde ve kırlarda, küçük-burjuvaziye mülksüzleştirirken, diğer yandan orta ve küçük tüccar kesimlerini de iflaslarla tasfiye etmektedir. Bunun sonucunda, kitlelerin, emperyalizme ve işbirlikçi burjuvaziye karşı tepkileri yoğunlaşmaktadır. Bu partiler, düzen içi partiler yoluyla işbirlikçi-burjuvaziye yedeklendikleri sürece, tepkiler pasifize edilebilmektedir. Ülkemizde küçük-burjuvazinin siyasal alanda kendisini "sosyal-demokrat" bir parti ile ifade edebildiği koşullarda, bu tepkiler yön değiştirebilmektedir.

Yıllar içinde, emperyalizme bağımlı olarak kapitalizmin gelişmesiyle sürekli olarak mülksüzleşen kesimlere, orta ve küçük-sermaye kesimlerinin de eklenmesiyle, işbirlikçi-burjuvaziye karşı olan tepkiler yoğunlaşmaktadır. İşte bu kesimler, "din" aracını kullanarak sürekli eski konumlarını yitiren kitleleri kendi çıkarları etrafında siyasallaştırmak peşindedirler. "Eski" günlerin çağırıştırıcısı olan "din", böylece siyasal bir güç sağlamanın bir aracı olmaktadır. Özellikle sürekli olarak yoksullaşan köylüler, burada hedef kitle durumundadır.

12 Eylül askeri yönetimi koşullarında, tekeli burjuvazinin yeni tasfiyelere yönelmesi ve giderek oligarşi içinde teklige doğru bir politika izlemesi karşısında, bir dönem için politik ilişkileri kullanarak kendisini koruyabilen tekelleşmemiş burjuva kesimlerin tepkileri yeniden yoğunlaşmıştır.

Ancak, ülkemizde sürdürülen devrimci mücadele karşısında, işbirlikçi-tekeli burjuvaziye birlikte aynı "kaderi" paylaşmak durumunda olan bu kesimler, belli oranda oligarşiyle uzlaşmaya varmışlardır. (Bu uzlaşmanın ilk ürünü, Korkut Özal'ın cezaevinden çıkartılması olmuştur.) "**Komünizme karşı din**" sloganıyla kendisini devlet politikası olarak dışı vuran bu uzlaşma, 12 Eylül sonrasında her düzeyde dinsel faaliyetin, özellikle tarikat faaliyetlerinin artmasının temel nedeni olmuştur. Bu uzlaşma, aynı zamanda, bu kesimlerin **yeni finans kaynakları** bulmak için gerekli yasalardan, askeri cunta tarafından çıkartılmasını da getirmiştir.

İşte bu yasaların en önemlisi, Suudi Arabistan sermayesinin, ülkede kendine özgü bir bankacılık sistemi kurmasını sağlayan yasalar olmuştur. Kendini "faizsiz banka" olarak tanıtan **Finans Faysal** bunun ilk somut örneği olmuştur.

Özellikle Nakşibent tarikatı mensubu olan sermaye çevrelerinin 1980 sonrasındaki gelişmeleri, bu bakımdan özel bir yere sahiptir. K. Özal'ın şahsında güncellenen ilişkiler, oldukça geniş bir ağ oluşturmaktadır. Bu konuda tekelleşmemiş sermaye çevreleri için ve rileyebilecek en tipik örnek **ÜLKER ŞİRKETLER GRUBU**'dur.

Kırım göçmeni olan baba Ülker, gerçek adıyla İslam Berksan, küçük çapta başladığı işlerini giderek geliştirmiş, ancak hiçbir zaman orta boy işletme olmaktan öteye geçememiştir. "Hacıbey" olarak iş piyasasında tanınan baba İslam'ın ölümünden sonra soyadlarını mahkeme kararıyla değiştiren oğulları Asım ve Sabri Ülker'ler, kurdukları değişik ilişkilerle şirketlerini geliştirmişlerdir. Ülker Gıda Sanayi'nin başında bulunan Sabri Ülker, bisküvi alanındaki faaliyetlerini, 24 Ocak Kararları'ndan sonra ihracata yönelerek elde ettiği teşviklerle geliştirmiş; özellikle Libya ve Kuveyt'e yönelen dış satışlar ve alınan vergi yadeleriyle bir dizi yeni şirket kurmuştur. Sabri Ülker'in yönetiminde, Birlik Pazarlama, Ülker Beynelmillel Nakliyat, Formamak Ambalaj Maddeleri, Topkapı Makine, Polinas Plastik Sanayi, Bomsaş Mukavva ve İstanbul Dış Ticaret Şirketleriyle bir topluluk, yani bir holding haline gelmiştir.

Görüldüğü gibi, Ülker'lerin faaliyetlerini genişlettikleri alanlar, Tümüyle ana şirket olan Ülker Gıda Sanayi'yle ilgilidir. Oluşturulan pazarlama şirketi ile ülke içinde kendi dağıtımını yapabilmektedir. Bu yolla, çeşitli aracı kuruluşları, ya ortadan kaldırmakta, ya da kendine bağlamaktadır. Dış ticaret şirketi aracılığıyla, tekeli-ticaret burjuvazisine olan bağımlılığını azaltmaya çalışılırken, nakliyat şirketi aracılığıyla iç ticaret burjuvazisi karşısında da aynı konumu elde etmektedir. Topkapı Makine şirketiyle, bisküvi fabrikalarının gereksindiği makineleri ithal etmekte ve kısmen de kendisi üretmektedir. (Bu gibi durumlarda, çeşitli devlet teşviklerinden yararlanmaktadır ve öte yandan imalat sanayinde tekeli oluşturan işbirlikçi-burjuvazi karşısında görece avantaj sağlamaktadırlar.) Bisküvi ve diğer ürünlerin paketlenmesinde kullanılan plastik torbalar, Polisan Plastik Sanayi aracılığıyla sağlamak amaçlanırken, ürünlerin büyük ambalajlamasında kullanılan mukavva kutular, Bomsaş Mukavva şirketiyle sağlanmaktadır.

Tüm bu faaliyetleriyle Ülker'ler, toplam 5.000 işçi çalıştıran bir gıda tekeli olmaya yönelmiştir.

Buna benzer tarzda, asıl olarak, işbirlikçi-tekeli burjuvazinin 1971 yılından itibaren sistemli olarak uyguladığı, kendi dağıtım şebekesini kurması ve kendi aramalarını kendisinin ithal etmesi şeklinde Anadolu tüccarlarına karşı hareketi söz konusu olmuştur. Demirel'in şahsında DYP ile bağlantı içinde bulunmalarının, ama öte

yandan RP'ye (eski MSP'ye) karşı olmalarının nedeni de bu gelişmelerdir.

Ülker'lerin, Özellikle Sabri Ülker'in böyle bir gelişmeyi sağlayabilmesi için gerekli **finansmanı** (parayı) nereden buldukları sorusu ise, tümüyle "din" ile "sermaye" ve "politika" ilişkisinin nasıl bir bileşime sahip olduğunu gösterecek niteliğe sahiptir.

Nakşibent tarikatı üyesi olan Sabri Ülker'in en önemli parasal kaynağı ve destekçisi Suudi Arabistan kraliyet ailesi olan **Faysallar**'dır. Bunun ülkemizdeki temsilcisi **Finans Faysal**'dır.

Sabri Ülker, Finans Faysal'ın yöneticisi ve "hissedarı"dır. Bu ilişkileriyle ucuza kredi bulabilmektedir.

Suudi Arabistan kraliyet ailesi ise, doğrudan Amerikan emperyalizminin denetimi altındadır ve iktidarlarının güvencesi, koruyucusu Amerika'dır. Ünlü petrol şirketi **ARAMCO**, bir ABD-Faysal ortaklığıdır. İşte, "müslüman sanayiciler" in parasal kaynakları böylesine açık bir biçimde ABD emperyalizmine bağlıdır.

Bu ilişki, aynı zamanda, ünlü **RABITA** ilişkisinin arkasında kimlerin bulunduğunu göstermektedir. Amerikalıların İran'daki şeriat devletini göstererek, ülkemizde "islamcı çevrelere" daha geniş siyasal olanak tanınmasını istemelerinin nedeni de budur. Laiklikte fazla "katı" olunmamasını öneren Amerikan emperyalizmi, asıl olarak Suudi Arabistan aracılığıyla Orta-Doğu'daki "dini" hareketi denetlemeyi planlamaktadır. Bu nedenle kendisinin en gözde müttefiki olan işbirlikçi-tekelci burjuvazi yanında, Ülker'ler gibi burjuvalar aracılığıyla "sünni" islamcılarını yönlendirmektedir.

Öte yandan, Bu "müslüman kapitalistler" ile tekeli-burjuvazi arasındaki "çelişki" ile "uyum" arasındaki ilişkide, emekçi kitlelerin mücadelesi belirleyici konumdadır. İşçi sınıfı hareketine karşıtlığını en aktif bir biçimde sergileyen Ülker'lerden Sabri Ülker, **Aydınlar Ocağı**, **İlim Yayma Cemiyeti**, **Milli kültür Vakfı** gibi karşı-devrimci kuruluşların üyesi olup, bunların çalışmalarına

aktif olarak katılmakta ve parasal olarak desteklemektedir. Bu tür karşı-devrimci kuruluşların katılımcısı ve finansörü olan bu kişilerin işçi sınıfına karşı tutumlarını daha fazla anlatmaya gerek yoktur. Son Ülker grevi bu konuda yeterince açıktır. Tüm bunlar, "paranın dini" olduğunu gösterdiği gibi, bu kesimlerin, ne kadar "milli" olduklarını ve ne kadar "demokrat" olabileceklerini de göstermektedir.

Para ile dinin ilişkisi, sadece bunlarla sınırlı değildir. Suudi sermayesi ile kendilerine belli bir uluslararası destek sağlayan bu yeni "müslüman" burjuvalar, aynı zamanda, ülkemizdeki şeriatçı akımların gelişmesinin önemli kaynaklarından birisidir. Özellikle işsizliğin yaygın olduğu günümüzde, tarikatlara "mürit" sağlamada kullanılan paralar bu kesimlerden gelmektedir. Kimi zaman doğrudan parasal desteğin yanında, iş vererek, işsiz kitlenin bir kısmını tarikatlara yöneltebilmektedirler. Öte yandan, fabrikalarının ya da işlerinin gerektirdiği eğitilmiş personel sorununu da, üniversitelerden tarikatlara yeni "mümin"ler bularak çözmeye çalışmaktadırlar. Ülkemizde son yıllarda üniversitelerde türbanlı öğrencilerin sayısındaki artışın ekonomik temeli burada yatmaktadır.

Başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm halk kitlelerinin, bu "müslüman" kapitalistlerin kendilerini gizlemeleri karşısında duyarlı olmaları gerekmektedir. Bilinçli proletaryanın bir görevi de, bu yeni burjuvaların dini duyguları nasıl istismar ettiklerini, "faizsiz gelir" adı altında, halkın elindeki paraları nasıl kendilerine sermaye yaptıklarını, kitlelere anlatmaktır. Öte yandan, küçük-burjuva entellektüellerinin, bu kesimleri anti-emperyalist ve anti-oligarşik bir tabakaymışçasına sunmaları karşısında da duyarlı olunmalıdır. Bu tekelleşmemiş burjuvaların yeni finans kaynaklarıyla tekelleşmeye yönelmesini görmeyenler, bu kesimlerle "taktik ittifak" kurma hayalleri içinde olanlar, gelecekte laiklik ortadan kalktığında fazla şaşır-mamalıdır.

50 Milyara Satılık Kent: KARS

Türkiye'de 1950'lerden itibaren hızlanan kırdan kente göç olgusu, 1980 sonrasında daha da yoğunlaşmıştır. Özellikle sanayinin yoğun olarak bulunduğu kentlere doğru bir göç yaşanmaktadır. Anadolu'nun her tarafından İstanbul'a göç olanca hızıyla sürerken, İzmir ve Mersin yeni göç alanlarını oluşturmaktadır.

1950'lerde emperyalist üretim ilişkilerinin egemen olmasıyla olağan bir gelişme haline gelen göç, asıl olarak kırsal alanlardaki doğrudan üreticilerin, yani köylülerin yoksullaşması ve mülksüzleştirilmesiyle belirlenmektedir.

Ülkemizde göç olayı iki biçimde gerçekleşmektedir. Birincisi, köylerden, özellikle toprağın yetersiz olduğu, tarım ürünleri üzerine uygulanan politikalar yüzünden ailelerinin geçimlerini sağlayamayan köylerden, yakın ilçe ve il merkezlerine göçtür. İkincisi ise, sadece köylerden değil, kasaba ve hatta il merkezlerinden büyük kentlere, özellikle iş ve eğitim olanakları bulunan kentlere olmaktadır. Tarımsal üretimin yeterli gelir sağlamadığı, sanayinin ise, ya hiç olmadığı ya da yetersiz olduğu yerlerde, kentlere göç etmek bir kurtuluş gibi gelmektedir insanlarımızımıza. Bunun hiçbir işe yaramadığını, her yıl artan işsizlik rakamları yeterince göstermektedir.

Ülkemizde, son on yılda en çok göç olayına sahne olan kentimiz Kars'tır. Buradan göçün, ülkemizdeki çarpık sanayileşmenin ürünü olduğu kesindir. Kars'ta yayınlanan bir yerel gazetede şunlar yazılmaktadır:

"... hizmetlerin ve yatırımların olması halinde, vatandaşı Kars'ta tutmak için özendirici tedbir olarak dar gelirliden verginin hiç alınmaması, on milyon liraya kadar olan kazançtan çok az vergi alınması gerekir. Bir de, yatırımcı kuruluşlara bazı kolaylıklar sağlanmalı ki, yatırım yapsınlar. Bunlar olmadığı takdirde, göç kaçınılmazdır Kars'da."

Görüldüğü gibi, Kars'lı yerel gazeteci, yatırımların artmasıyla iş olanaklarının artacağını ve bunun da göçü yavaşlatacağını söylemektedir.

Ama bu yatırımlar için gerekli sermayenin sorun olduğu da, bir gerçektir.

Kars'a yeni yatırımlar için sermaye bulunması, doğrudan ülkedeki ekonomik ve siyasal düzenle ilişkili olduğu unutulmaktadır.

Ülkemizde, ekonomiyi ve siyasal iktadarı belirleyen, emperyalizme bağımlılık ve bunun getirdiği çarpık kapitalist ilişkilerdir. Bu çarpıklık, kapitalizmin işleyişinde zaten var olan eşitsiz gelişmeyi daha da artırmıştır. Ülkenin bir bölümü, emperyalizmin taleplerine uygun olarak da olsa, sanayileşip kentleşirken, diğer bölümlerinde geri bir ekonomik yapı varlığını sürdürmektedir. İstanbul, İzmir, Ankara gibi büyük kentlerde sanayi yanında yaygın bir hizmetler sektörü bulunmaktadır. Ancak, artan nüfus ve artmayan istihdam koşullarında, bu kentlerde yaygın bir işsizlik ortaya çıkmıştır. Çalışmak için iş bulamayanlar ile, yatacak, barınacak konut bulamayanlar, iç içe yaşar olmuşlardır. Sürekli sorun üreten gecekondulaşma ile geçici işler, sanayi kentlerinde üst üste yığılan bir nüfus yaratırken, yeni gelenler için, buralar başlı başına sorun yaratmaktadır.

Eşitsiz gelişmenin ve sömürü düzeninin ürettiği sorunlar, bir yandan kitleleri sürekli ekonomik sorunlar içine hapsederken, diğer yandan toplumsal ve siyasal düzene karşı tepkileri yoğunlaştırmaktadır. Bunun karşısında oligarşi, düzeninin yıkılmaması için, bir yandan **siyasal zorunu** artırırken, öte yandan, kısmi ekonomik önlemlerle sorunları hafifletmeye çalışmıştır. Ancak tüm ekonomik önlemlerin, son tahlilde, kapitalistlerin kârlarının bir kısmından vazgeçmelerini gerektirmesi karşısında, tüm planlar kâğıt üzerinde kalmıştır. Küçük-burjuva partilerin "insancılık" adına geliştirmeyi düşündükleri bazı projeler ise, devlet kaynaklarının halka aktarılması anlamına geleceği için oligarşi tarafından engellenmiştir. Bu projelerin en önemlilerinden birisi olan Kars süt sanayi projesi, TÜSİAD'ın açıktan muhalefetiyle durdurulmuştur. "Devlet mandıraçılık ve sütçülük yapamaz" diyerek, tüm süt üreticileri birkaç aracının, komisyoncunun eline bırakılmıştır.

Kars için öngörülen projelerin bizzat egemen sınıflar tarafından durdurulmasının arkasında, devlet olanaklarının kendileri tarafından kullanılması yatmaktadır. Böylece bir kez daha, ekonomik gelişme ile siyasal iktidar arasındaki bağlantı ortaya çıkmaktadır. Ama Kars için, bir başka olgu daha vardır. Bu da, egemen sınıf partilerine karşı olmaktır. 12 Eylül öncesinde devrimci mücadelenin oldukça geliştiği illerden birisi olan Kars, geri-kalmışlığına, yoksulluğa, sefaletle çare aramak için mücadele etmiş bir halka sahiptir. İşte bu da, Kars'ın yıllar boyu ihmal edilmesinin ikinci nedenidir.

“Devlet burayı gözden çıkarmış, biz değil. Milletvekilleri ilgilenmiyor. 1950'li yıllarda Erzurum, Kars'tan geri idi, ama oraya yatırım yaptı devlet, şimdi Kars Erzurum'dan geri.

Bir süt fabrikası vardı, özelleştirildi. Şeker fabrikasının temeli yıllar önce atıldı, hâlâ birşey yapılmış değil. Mahalli radyo vardı, kapandı. Sovyetlerin ticaret ateşeliği vardı, yok oldu gitti.”

Böyle anlatıyor bir Kars'lı. Artık Kars'da eksilen sadece insanlar değildir. Önce olanaklar, hizmetler gitmiş, sonra insanlar. Bunların da gençleri belki de hiç geri dönmek üzere gittiler. Toprak, sadece yaşlı kadın ve erkeklere kaldı.

Ve bu sadece Kars'a özgü değildir. Bir Kastamonu, bir Tunceli, bir Artvin, bir Sinop göç olaylarının yoğun olarak yaşandığı, nüfusun sürekli azaldığı diğer illerdir.

Bu illerimizin en önemli özelliği, tarımda küçük-üreticiliğin yaygın olmasıdır. Kars'da hayvancılık özel bir yere sahipken, diğerlerinde tarım ürünleri başta gelir. Örneğin Kastamonu'da en önemli ürün kendirdir. Yaygın olarak küçük köylülerin ürettiği kendir, geleneksel olarak, urgan, halat yapımında kullanılır. Ancak sentetik halatların üretilmesiyle, bu geleneksel üretim gerilemiştir. Bunun sonucu olarak, kendir üreticisi köylüler, ürünlerini yok pahasına elden çıkartmak ya da kendir yetiştirmekten vazgeçmek durumunda kalmaktadırlar. Öte yandan, kendirin kullanıldığı diğer yer kâğıt sanayidir. SEKA tarafından alınan kendire düşük fiyat verilmektedir. Böylece kendir

üretimi, tıpkı Kars'da süt üretiminde olduğu gibi, bizzat devlet tarafından yok edilmektedir. Amaç, kendir üreten köylülerin, bundan vazgeçerek, şeker pancarı üretimine yönelmesidir. Ama, kendir üreten köylünün, bunun için ne gerekli toprağı, ne de tarımsal bilgisi vardır. Böylece kendir üreticisi köylüler, şeker pancarı üretiminde mevsimlik işçi olarak çalışmak durumundadır. Şekerbank'ın denetiminde bulunan şeker üretimi, böylece kendisine ucuz işgücü bulmak için geleneksel bir üretimi yok etmiştir.

Nüfusu sürekli olarak azalan diğer bir il ise Tunceli'dir. Hemen hemen benzer tarzda küçük-üreticiliğin yıkıma uğratıldığı Tunceli'de, siyasal zor da devreye girerek, nüfusun sürekli göç etmesi kaçınılmaz hale gelmiştir.

Şüphesiz bunda, olumlu yanlar da vardır. Kırsal alanda ortaya çıkan mülksüzleştirme, aynı zamanda, kentlerde proletaryanın sürekli büyümesi anlamına gelmektedir. Kent yaşamı, kırsal yaşamın kapalı, tutucu özelliklerine göre insanları gelişmeye açık hale getirmektedir. Nüfusun büyük kısmını kırsal yaşamın darlığından kurtarmakta, kırsal yaşamın bölünüşünden uzaklaştırmaktadır. Ama insanların sefaleti pahasına gerçekleşen bir “ilerleme” ile övünmek olanaksızdır.

Kapitalizm koşullarında küçük-üreticiliğin, sürekli olarak yok olması kaçınılmazdır. Büyük üretim karşısında bu yok oluş, insanların sefaleti, yoksulluğu pahasına gerçekleştirilmektedir. Ama bunun bir başka yolu da vardır. Bu yol, küçük-üretici köylülerin birleşik, kolektif bir üretimde birleşmeleridir. Bu da, ancak, demokratik bir halk iktidarında olanaklıdır.

Evet, şimdi ülkemizde herşey satılıktır. Ülkenin toprakları satılıktır; ülkenin suyu, madeni, denizi satılıktır; ülkenin insanı da satılıktır. Ve 50.000.000.000'a satılık bir kent de vardır artık ülkemizde.

50.000.000.000'a satın alınabilen kent bugün Kars' tır, ama yarın, sıra belki Artvin'e gelecektir. Belki de, iktidarın bugün yatırım üzerine yatırım yaptığı Bayburt ve Gümüşhane olacaktır. Bu düzen devam ettiği sürece, bu satışlar devam edecektir.

Ölüm Cezası

Uygarlığıyla övünen bir toplumda, ölüm cezasının adil ya da uygun olduğunu kanıtlayacak bir ilke bulmak, bütün bütün olanaksız değilse, pek güçtür. Genellikle ceza, ya bir yola getirme ya da bir yıldırma aracı olarak savunulmuştur. Peki ama, siz başkalarını yola getirmek yahut yıldırma için, ne hakla beni cezalandırıyorsunuz? Üstelik, Kabil'den beri dünyanın cezaıyla, ne yola geldiğini, ne de yıldığını tam bir kanıtlamayla gösteren tarih vardır istatistik diye birşey vardır. Tam tersine, soyut hak açısından, soyut olarak insan onurunu tanıyan bir tek ceza teorisi ortaya konulmuştur; bu, özellikle Hegel'in daha katı bir formüle bağladığı biçimde- Kant'ın teorisidir. Hegel şöyle der:

“Ceza suçlunun hakkıdır. Onun iradesinin bir eylemidir. Suçlu, hakkın çiğnenmesini kendi hakkı olarak açıklamıştır. Onun suçu hakkın olumsuzlanmasıdır. Ceza bu olumsuzlanmanın olumsuzlanmasıdır ve dolayısıyla, suçlunun kendi istediği ve kendisine zorladığı hakkın bir onaylanmasıdır.”

Bu formülde kuşkusuz aldatıcı birşey vardır; bu da, Hegel'in suçluya yalnızca bir nesne, adaletin bir kölesi diye bakacak yerde, onu özgür ve kendi kendini belirleyen bir varlık durumuna yükseltmesidir. Böyle olmakla birlikte, soruna daha yakından bakarsak, Alman idealizminin, çoğu başka durumlarda olduğu gibi, burada da, toplumun kurallarına aşkın (*transcendental*) bir yapıtım eklediğini farkedebiliriz. Gerçek itileri ve üstünde baskı yapan çeşitli toplumsal koşullarıyla birlikte bireyin yerine “örgür irade” soyutlamasını - insanın bir çok niteliğinden birini, insanın kendisinin yerine- geçirmek bir aldanma değil midir? Cezayı suçlunun kendi iradesinin bir sonucu sayan bu teori, yalnız eski “justalionis”in (kısasın), göze göz, dişe diş, kana kan'ın metafizik bir anlatımıdır. Bütün söz oyunları bir yana bırakılıp açıkça konuşulacak olursa, ceza toplumun nitelik-

leri ne olursa olsun canalcı önem taşıyan koşullarının çiğnenmesine karşı bir kendini savunma aracından başka birşey değildir. İyi ama, kendini savunmak için cellattan daha iyi bir araç bilmeyen ve kendi vahşetini “dünyanın en ileri gelen gazetesinde” ebedi hukuk diye ilan eden toplum, nasıl bir durumdadır ki?

Bay Quètelet, *L'Homme et ses Facultés* (İnsan ve Yetileri) adını taşıyan üstün nitelikli bilgince yapıtında şunları söyler:

“Korkunç bir düzenlilikle ödediğimiz bir bütçe var -hapisaneler, zindanlar ve darağaçları bütçesi ... Hatta, yıllık doğum ve ölümleri nasıl önceden bilebiliyorsak, hemen tıpkı onun gibi, kaç kişinin elini hemcinslerinin kanına boyayacağını, kaçının kalpazanlık edeceğini, kaçının zehir kullanacağını da şimdiden kestirebiliriz.”

Gerçekten de, Bay Quètelet 1829'da yayımlanan bir suç olasılıkları hesabında, 1830 yılında Fransa'da işlenen suçların yalnızca tutarını değil, bütün çeşitlerini de, şaşırtıcı bir kesinlikle önceden kestirmişti. Toplumun belli bir ulusal kesiminde ortalama bir suç tutarını yaratan şeyin, bir ülkedeki özgül siyasal kurumlar olmaktan çok, genel olarak, modern burjuva toplumunun temel koşulları olduğu Quètelet'nin 1822-24 yılları için yaptığı tablolardan görülebilir.

Bu durumda, eğer geniş çapta gözlemlenen suçlar, tutarları ve dökümleri bakımından böyle fizik olgularının düzenliliğini gösteriyorlarsa, - eğer Bay Quètelet'nin dediği gibi “iki etken nedenden (fizik dünya ile toplum düzeninden) hangisinin etkisini daha büyük bir düzenlilikle ortaya koyduğuna karar vermek güç oluyor” ise- o zaman, yalnızca yenilerine yer açmak için bir sürü suçluyu idam eden cellatı göklere çıkarmak yerine, bu suçları türeten düzenin değiştirilme yolları üstünde derin derin düşünmek zorunluluğu yok mudur?

KARL MARKS
“Capital Punishment”
New-York Daily Tribune
18 Şubat 1853

MAHİR ÇAYAN

14 Ağustos 1945'de Samsun'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da yaptı ve 1964'de Ankara'da SBF'ye girdi. Bu dönemde TİP'e üye oldu ve FKF'de yer aldı. TİP içinde ortaya çıkan devrim anlayışı farklılıkları üzerine, buradan ayrıldı. Aynı dönemde Zonguldak bölgesinde çeşitli kitle çalışmalarına katıldı. 9-10 Ekim 1969'da yapılan FKF'nin 4. Kurultay'ında, örgütün Dev-Genç haline dönüşmesinde önemli rol oynadı.

Aydınlık dergisine yazdığı yazılarda Marksist-Leninist ilkeleri savundu ve açıkladı. 1970 Ekim sonunda MDD çizgisi konusunda meydana gelen farklılaşmayla birlikte, THKP ve THKC'nin kuruluşuna yöneldi. 12 Şubat 1971 günü gerçekleştirilen bir kamuylaştırma eyleminden sonra, Öncü Savaşını başlatma kararı alındığında THKP-C'nin Genel Komite ve Merkez Komite üyesiydi. Mart başında legal olarak iki sayı çıkan Kurtuluş, THKP-C'nin ideolojik-politik çizgisini açıklayan bir yayın organı oldu. 17 Mayıs 1971'de gerçekleştirilen E. Elrom eyleminden sonra 29 Mayıs günü, Hüseyin Cevahir'le birlikte İstanbul Maltepe'de oligarşinin silahlı güçlerince kuşatıldı. İki gün süren kuşatma sonucunda, Hüseyin Cevahir katledildi ve Mahir yoldaş yaralı olarak tutsak edildi. 30 Kasım 1971'de Kartal-Maltepe askeri cezaevinden firar etti. Denizlerin idamlarını önlemek amacıyla Ünye radar üssünde bulunan üç İngiliz askeri personelinin kaçırılması eyleminden sonra, 30 Mart 1972'de Kızıldere'de, 9 yoldaşı ile birlikte şehit düştü.

THKP-C'nin kurucusu, ilk Genel Komite ve Merkez Komite üyesi olan Mahir yoldaşın yayınlanmış yazı ve broşürleri bulunmaktadır.

KIZILDERE-1972

1972 yılının 30 Mart günü Niksar'ın Kızıldere köyünde kuşatılan THKP-C ve THKO savaşçıları oligarşinin zor güçleri tarafından katledildiler.

Mahir Çayan yoldaşın aralarında bulunduğu **Onlar**:

Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU

1949 Sivas-Şarkışla doğumlu. Dev-Genç Genel Sekreterliği görevini yaptı. THKP-C üyesi.

Saffet ALP

1949 Kayseri doğumlu. Hava Harp Okulu öğrencisiyken devrimci mücadeleye katılmış ve THKP-C'nin ordu içindeki çalışmalarında yer almıştır.

Sebahattin KURT

1949 Van-Gevaş doğumlu. THKP-C'nin Ankara il faaliyetlerinde yer almıştır.

Hüdayi ARIKAN

1946 Denizli-Çivril doğumlu. THKP-C'nin Ankara ve Karadeniz bölge çalışmalarında yer almış THKP-C savaşçısı.

Nihat YILMAZ

1937 Fatsa doğumlu. THKP-C içinde Karadeniz bölgesinde kitle çalışmalarında bulunmuştur.

Ertan SARUHAN

1942 Fatsa doğumlu. THKP-C Karadeniz Bölge Sorumlusu ve savaşçısı.

Ahmet ATASOY

1946 Ünye doğumlu. Karadeniz bölgesinde Ertan yoldaşla birlikte THKP-C'nin çalışmalarına katılmıştır.

Cihan ALPTEKİN

1947 Rize-Ardeşen doğumlu. İstanbul'da DÖB'ün kurulmasında yer aldı. THKO'nun İstanbul'daki silahlı eylemlerine katıldı. Kartal-Maltepe askeri cezaevi firarından sonra THKP-C ile birleşik faaliyet içinde yer aldı.

Ömer AYNA

1952 Diyarbakır-Lice doğumlu. THKO'nun İstanbul silahlı eylem grubu üyesi.

Ölenler

Dövüşerek

Öldüler

NURHAK-1971

1971 yılının 31 Mayıs günü, THKO gerilla grubu oligarşinin zor güçleri tarafından pusuya düşürülmüştür. İçlerinde THKO'nun kurucularından ve önder kadrolarından Sinan CEMGİL'in de bulunduğu gerillalar ateş açmaya zaman bulamadan şehit edilmişlerdir.

Sinan CEMGİL, Kadir MANGA ve Alpaslan ÖZDOĞAN, Nurhak dağlarında halkın kurtuluş mücadelesinde şehit düşerken ülke devrimcilerine önemli dersler bırakmışlardır. Özellikle Sinan Cemgil, ODTÜ öğrenciliği sırasında başlayan devrimci faaliyetlerinde gösterdiği devrimci tutum ve tavırlarıyla örnek bir kişilik sergilemiştir. Herkese hitabında kullandığı "hoca" adıyla anılan Sinan Cemgil, THKO'nun kurucularındandır.

Nurhak gerilla deneyimi, fokocu tarzda ortaya çıkmış olmasına rağmen, devrimin silahlı kurtuluş savaşıyla gerçekleştirilmesinden başka bir seçenek olmadığını, dağlarda da mücadele edilebileceğini gösterdiği için özel bir öneme sahiptir.

Bugün THKO örgüt olarak varlığını sürdürmemekle birlikte, Sinan'ların, Denizlerin halkın silahlı kurtuluş mücadelesindeki kararlılıkları asla unutulmayacaktır.

HÜSEYİN CEVAHİR

1947'de Dersim'de doğdu. Yüksek öğrenim için Ankara SBF'ye girdikten sonra devrimci mücadeleye katıldı. 1970'e kadar Dev-Genç içinde yer aldı ve bu tarihten itibaren Mahir yoldaşla birlikte hareket etmeye başladı. THKP-C'nin kuruluşunda yer aldı ve Genel Komite üyesi olarak Doğu-Anadolu Bölge sorumluluğunu üstlendi.

THKP-C'nin gerçekleştirdiği tüm silahlı eylemlerde yer alan Hüseyin yoldaş, İstanbul'da şehir gerillasının yaratılması ve geliştirilmesinde bulunmak üzere, Mahir yoldaşlarla birlikte, bu kente geçti.

E. Elrom eyleminden sonra oligarşinin başlattığı "balyoz harekâtı" sonrasında, 29 Mayıs 1971 günü Mahir yoldaşla birlikte, oligarşinin zor güçleri tarafından kuşatıldılar. 51 saat süren kuşatma sonucunda, 1 Haziran 1971 günü 23 kurşunla vurularak şehit düştü. Çatışmada Mahir yoldaş ağır yaralı olarak tutsak edildi.

**HÜSEYİN İNAN
DENİZ GEZMİŞ
YUSUF ASLAN**

1949 Kayseri-Sarız doğumlu Hüseyin İnan; 1947 Ankara-Ayaş doğumlu Deniz Gezmiş; 1947 doğumlu Yusuf Aslan, THKO yönetici ve savaşçılardır. 16 Mart 1971'de Nurhak gerilla grubuna katılmak için buldukları Şarkışla'da tutsak edilen Deniz ve Yusuf; Nurhak çatışmasından sonra tutsak edilen Hüseyin, oligarşinin askeri mahkemesi tarafından idama mahkum edildiler.

6 Mayıs 1972 günü idam cezaları infaz edilen THKO savaşçılarının son sözleri "Yaşasın

Marksizm-Leninizmin yüce ideolojisi" olmuştur.

İBRAHİM KAYPAKKAYA

1949 Çorum doğumlu. İlkokulu bitirdikten sonra Hasanoğlan Öğretmen Okuluna girdi. Burayı bitirdikten sonra, İstanbul Çapa Yüksek Öğretmen Okulunda okudu. Bu dönemde çeşitli öğrenci eylemlerinde yer aldı ve TİP içinde ortaya çıkan devrim anlayışı farklılıklarında MDD çizgisini benimsedi. MDD çevrelerinden PDA'ya katılan Kaypak-kaya, 1972 yılında PDA içinde Doğu Perinçek oportünizmine karşı mücadele etti ve PDA'nın oportünizmini terk ederek, PDA'nın Doğu-Anadolu Bölge Komitesi'yle birlikte TKP-ML ve TİKKO'yu kurdu.

Malatya-Dersim-Elazığ çevresinde örgütsel faaliyetlerde bulundu. 24 Ocak 1973 günü Tunceli-Vartınikte oligarşinin zor güçleriyle girdiği çatışmada yaralı olarak çıktı, ancak beş gün sonra bir ihbar sonucu tutsak edildi. Aylarca süren işkenceler sonucunda 18 Mayıs 1973 günü şehit düştü.

KORAY DOĞAN

THKP-C'nin Ankara ODTÜ sorumlusu olarak faaliyet gösterirken, elde ettiği bir istihbaratı örgüte iletmesini engellemek isteyen MİT ajanları tarafından, 8 Mart 1972 günü, cadde ortasında sırtından vurularak şehit edildi.

ÖMÜR KARAMOLLAOĞLU

1955 yılında Malatyanın Akça-dağ'ında doğdu. 1971 yılında devrimci mücadeleye bir sempatican olarak katıldı. 1974 yılında SBF-BYYO'da aktif olarak devrimci faaliyetlerde yer aldı. AST'nda oyuncu olarak da çalışın Ömür yoldaş, 1975 başından itibaren THKP-C/HDÖ üyesi olarak profesyonel devrimcilik yaşamına başladı. 1978 Aralık ayında THKP-C/HDÖ-Ankara Bölge Yöneticiliği'ne atandı.

"26 Ocak Harekâtı"na katıldı. 1977 Şubat'ında Genel Komite üyeliğine getirildi. Bu görevi sırasında "19 Şubat Harekâtı"nın düzenlenmesinde görev aldı.

"30 Mart Harekâtı"nın hazırlıkları sırasında, 24 Mart 1977'de, bir bombanın patlaması sonucu şehit düştü.

**CEMALETTİN DÜVENCİ
SÜLEYMAN AYDEMİR
MEHMET YILDIRIM
NİHAT KURBAN**

1956 Tekirdağ-Silivri doğumlu Cemalettin yoldaş; 1957 Denizli doğumlu Süleyman yoldaş; 1957 Tokat doğumlu Mehmet yoldaş ve 1958 Kars doğumlu Nihat yoldaş, 15 Mart 1981 günü İstanbul-Bahçelievler'de oligarşinin zor güçleri tarafından kuşatılmışlar ve dört saat süren çatışmadan sonra şehit edilmişlerdir.

Cemalettin, Mehmet ve Nihat yoldaşlar, THKP-C/HDÖ-Genel Komite üyeleri olarak çeşitli görevlerde bulunmuşlar ve silahlı eylemlere katılmışlardır. Süleyman yoldaş ise, 14 Eylül 1980 günü Adana'da bir eylem dönüşü askeri timle çatışmaya girmiş ve bu çatışmada bir yüzbaşının ölümüyle sonuçlanan olayda yer alan THKP-C/HDÖ savaşçısıdır.

Bir zamanlar, "şanlı" ve kanlı Türk Ordusu'nda, "şanlı" görevler yaptığını düşünen, devrimlere ve devrimcilere düşmanlıklarıyla övünen generaller varmış. Etraflarına emir yağdıran, emirlerine uymayanları "vatana ihanet"le suçlayan bu "şanlı" generaller, şimdi, kimin yanında, kimden emir almaktadır?

HOLDİNG GENERALLERİ

Org. Turgut Sunalp
(Netaş ve Garanti Bankası Yön. Kur. Üyesi)
Org. Semih Sancar
(Akbank Yönetim Kurulu Üyesi)
Org. Adnan Ersöz
(İşbankası Yönetim Kurulu Üyesi)
Org. Faik Türün
(Umumi Mağazalar Yönetim Kur. Üyesi)
Org. Süreyya Yüksel
(Yaşar Holding Danışmanı)
Org. İbrahim Şenocak
(Etibank Yönetim Kurulu Başkanı)
Org. İsmail Hakkı Akansel
(PETKİM Danışma Kurulu Üyesi)
Org. Vecihi Akın
(AKSİGORTA Yönetim Kurulu Üyesi)
Org. Doğan Özgöçmen
(Yapı Kredi Bankası Yönetim Kur. Üyesi)
Org. Suat Aktulga
(LASSA)
Org. Şeref Akıncı
(Doğuş Holding Yönetim Kurulu Üyesi)
Org. Kemalettin Eken
(Şekerbank Turizm Yönetim Kur. Üyesi)
Org. Sabri Deliç
(Profilo Holding Başkan Yardımcısı)
Oramiral Bülent Ulusu
(AKSA Yönetim Kurulu Üyesi)
Org. Nazif Oka
(Hema Holding Yönetim Kur. Üyesi)

Org. Halil Sözer
(Borusan Yönetim Kur. Üyesi)
Korg. Fevzi Aysun
(Derborsa Yönetim Kur. Üyesi)
Korg. Hikmet Kesim
(Türk/ABD Havaçılık San. (TAİ) Yön.K.Ü.)
Korg. Tevfik Alpaslan
(Altay Şirketler Grubu)
Tümg. Cemil Mete
(Minex Savunma Sanayi Yön. Kur. Üyesi)
Tümg. Hayri Sözen
(Borusan Danışmanı)
Tümg. Servet Bilgi
(Bekoteknik Yönetim Kur. Üyesi)
Tuğg. Tanju Erdem
(Yaşar Holding Danışmanı)
Tuğg. Fikri Topsever
(AKSA Personel Müdürü)
Tuğg. Sezer Bilgili
(Pamukbank Denetçisi)
Tuğg. Şahap Ar
(Alarko Holding Yönetim Kur. Üyesi)
Tuğg. Sıtkı Sunday
(Otomarsan Başkan Vekili)
Tuğg. Orhan Köker
(Profilo Holding Müşaviri)
Tuğg. Yılmaz Oral
(Hema Holding Yönetim Kur. Üyesi)
Tuğg. Kamuran Gümüşsoy
(GİMA Yönetim Kur. Üyesi)